

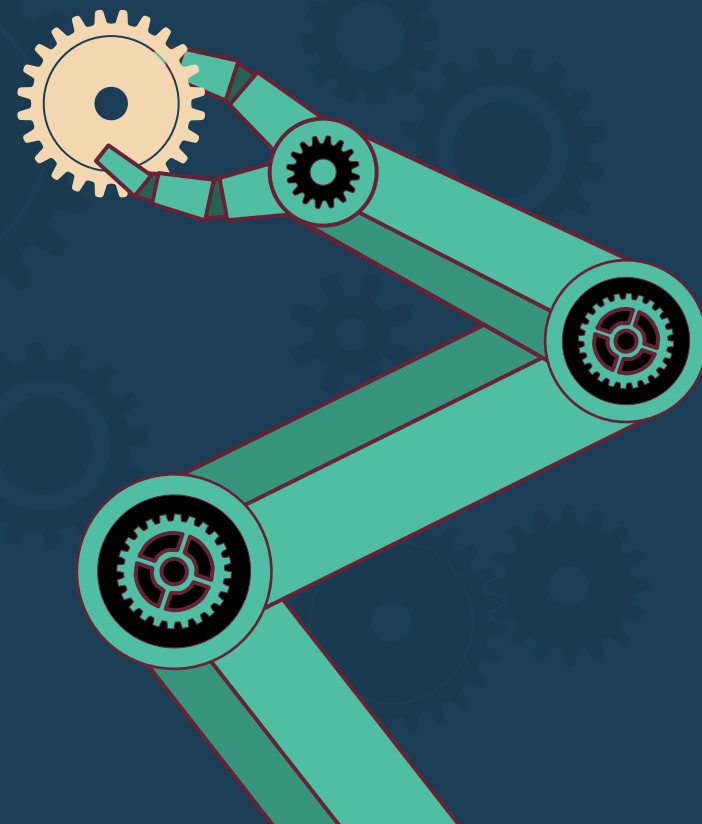
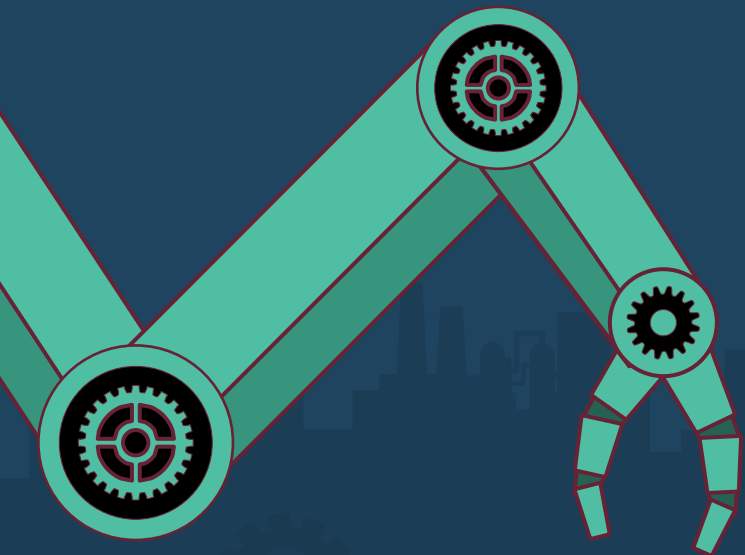

انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران

تجارت ماشین آلات و تجهیزات صنعتی در سال ۱۴۰۲

مریم خزاعی
اردیبهشت ۱۴۰۳

www.satsa.ir

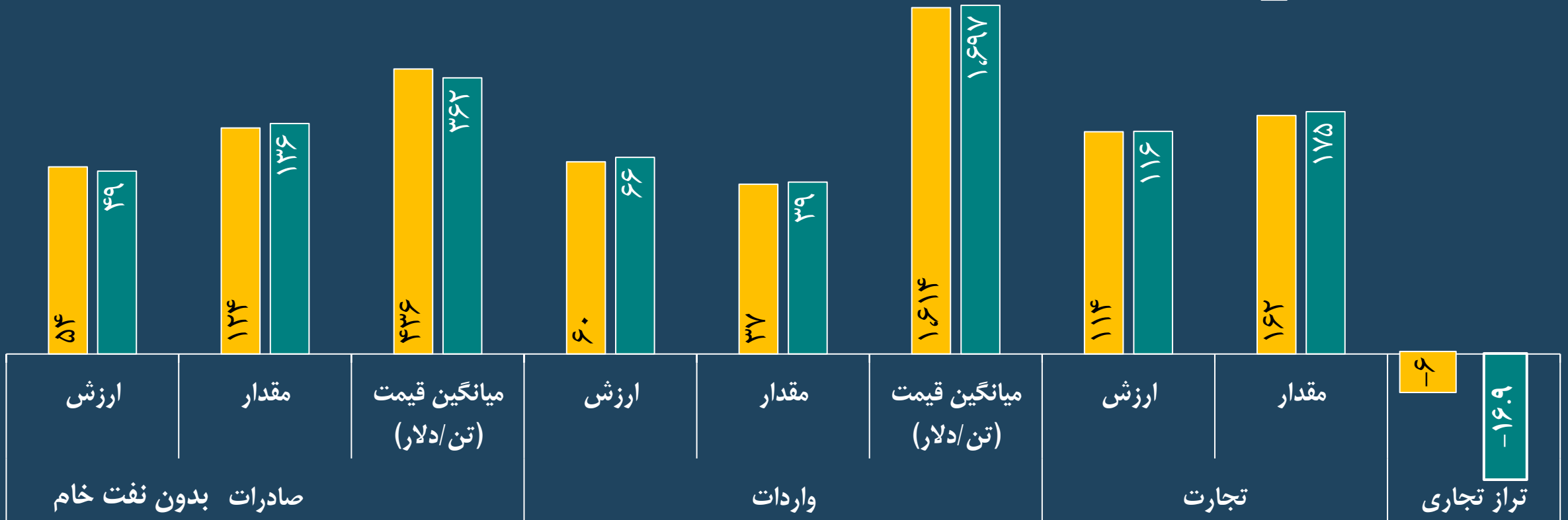

تجارت کالایی ایران (میلیون تن - میلیارد دلار)

سال ۱۴۰۱

سال ۱۴۰۲

ارقام واقعی بر مبنای لگاریتمی

کل تجارت کالایی کشور

○ حدود ۶۶ میلیارد دلار ارزش واردات کل کالایی در سال ۱۴۰۲ و حدود ۴۹ میلیارد دلار صادرات بدون نفت خام

○ صادرات بدون نفت خام شامل؛ ۱۵ میلیارد دلار صادرات اقلام نفتی (فصل ۲۷ بدون نفت خام) با سهم ۳۰ درصد و ۳۴ میلیارد دلار صادرات سایر کالاها با سهم ۷۰ درصد از کل صادرات طی سال ۱۴۰۲

○ نسبت پوشش کل واردات کالایی توسط صادرات بدون نفت خام برابر با ۷۴ درصد و توسط صادرات غیرنفتی (بدون فصل ۲۷) برابر با ۵۲ درصد در سال ۱۴۰۲

کل تجارت کالایی کشور

○ بهبود حدود ۱۰ درصدی مقدار وزنی و افت ۹ درصدی ارزش صادرات همراه با افزایش ۴ درصدی مقدار و ۱۰ درصدی ارزش واردات در مقایسه با سال ۱۴۰۱

○ افزایش قابل توجه و معنادار کسری تراز تجاری و نزدیک شدن به رقم منفی ۱۷ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲

○ کاهش ۱۷ درصدی میانگین قیمت صادرات در مقابل افزایش ۵ درصدی میانگین قیمت واردات نسبت به سال ۱۴۰۱

○ میانگین قیمت هر تن کالاهای وارداتی ۴.۷ برابر میانگین قیمت کالاهای صادراتی

تصویر کلی مولفه‌های تجارت فصل ۸۴

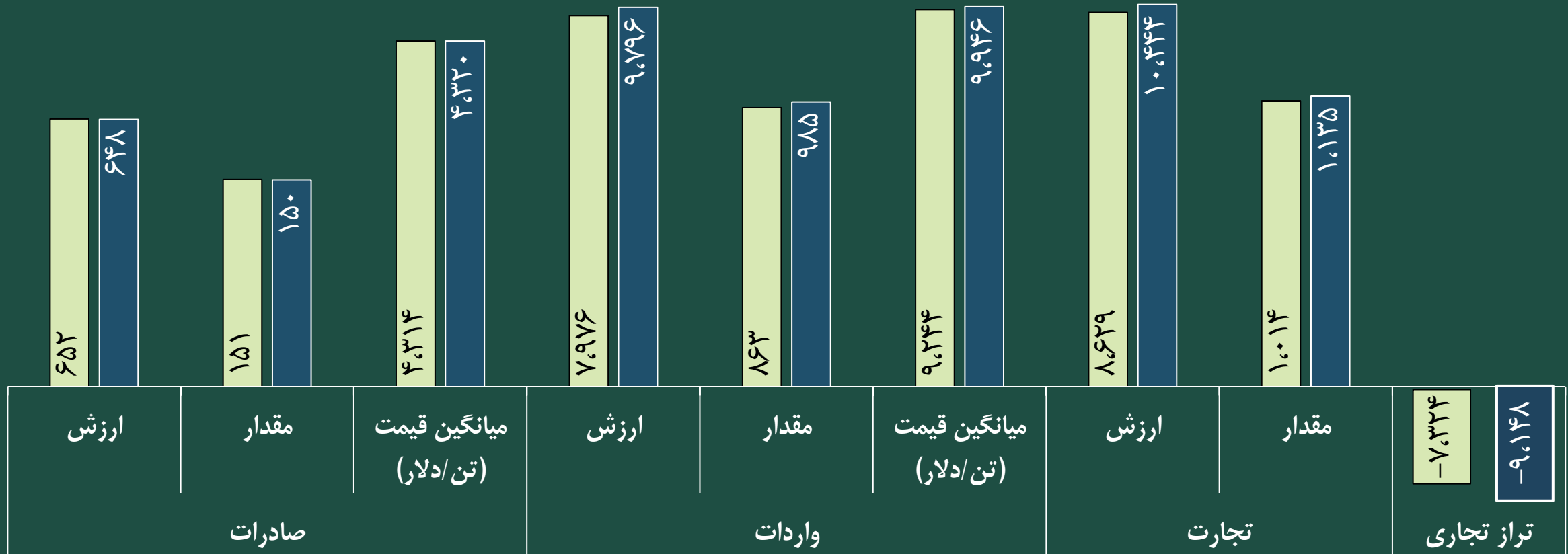
راکتورهای هسته‌ای، دیگ‌های بخار و آب‌گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ اجزاء و قطعات آن

تجارت فصل ۸۴ (هزار تن - میلیون دلار)

سال ۱۴۰۱

سال ۱۴۰۲

ارقام واقعی بر مبنای لگاریتمی

تجارت فصل ۸۴

○ حدود ۶۴۸ میلیون دلار صادرات اقلام فصل ۸۴ با سهم ۱.۳ درصدی از ارزش کل صادرات بدون نفت خام و در مقابل واردات ۹.۸ میلیارد دلاری با سهم ۱۴.۸ درصدی از کل واردات طی سال ۱۴۰۲

○ تضعیف توام مقدار (۰.۸ درصد) و ارزش (۰.۷ درصد) صادرات کالاهای فصل ۸۴ در مقابل افزایش توام مقدار (۱۴ درصد) و ارزش (۲۳ درصد) واردات همین گروه کالاها در مقایسه با سال ۱۴۰۱

○ تضعیف تراز تجاری کالاهای فصل ۸۴ در سال ۱۴۰۲ و بیشی گرفتن از رقم منفی ۹ میلیارد دلار

تجارت فصل ۸۴

○ افت ۰.۱۴ درصدی میانگین قیمت صادرات به همراه افزایش ۷.۶ درصدی میانگین قیمت واردات کالاهای فصل ۸۴ طی سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱

○ میانگین قیمت صادراتی کالاهای فصل ۸۴ حدود ۴۳۲۰ دلار در هر تن معادل ۱۲ برابر میانگین قیمت صادرات بدون نفت خام کشور و میانگین قیمت واردات همین گروه کالایی با رقم نزدیک به ۱۰ هزار دلار در هر تن حدود ۶ برابر میانگین قیمت واردات کل کشور

○ میانگین قیمت واردات کالاهای فصل ۸۴ تقریباً ۲.۳ برابر میانگین قیمت صادرات همین گروه کالایی

بیست مقصد عمده صادرات اقلام فصل ۸۴ طی سال ۱۴۰۲ - سهم ارزشی از کل صادرات / درصد

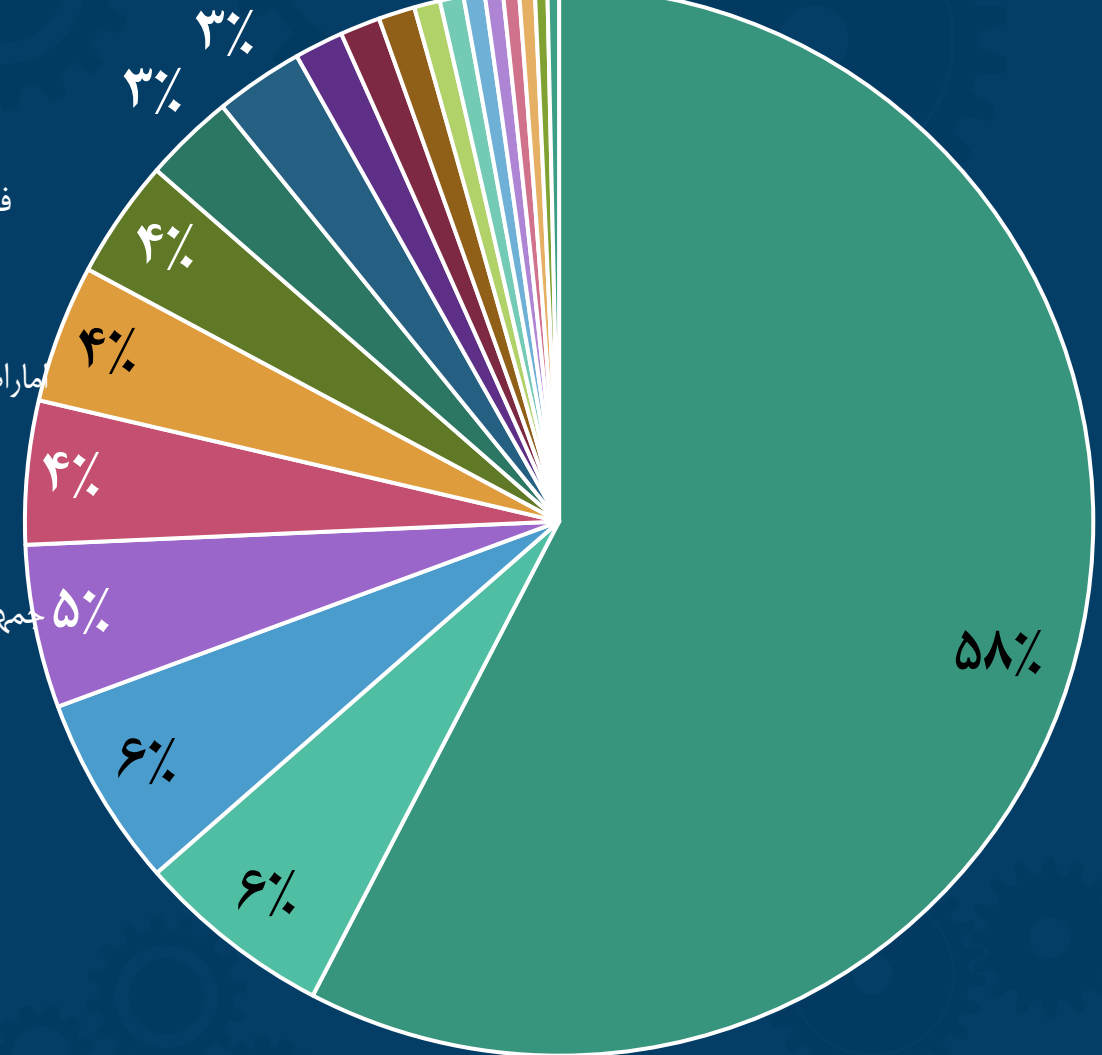
○ ۷۶ کشور مقاصد صادرات اقلام فصل ۸۴

○ ۱۰ مقصد با مجموع ارزش ۵۹۲ میلیون دلار و سهم ۹۱ درصد از کل ارزش صادرات این فصل (تمرکز نسبی بالا در بازارهای صادراتی)

○ ۱۳.۶ میلیون دلار صادرات به ۲۵ کشور اروپایی و ۹۱۷ هزار دلار صادرات به چین

○ سهم ۷۸ درصدی پنج مقصد نخست شامل عراق (۵۸ درصد)، سوریه (۵.۸ درصد)، تاجیکستان (۵.۷ درصد)، افغانستان (۵ درصد) و روسیه (۴ درصد)

- عراق
- سوریه
- تاجیکستان
- افغانستان
- فدراسیون روسیه
- ترکیه
- ونزوئلا
- امارات متحده عربی
- ازبکستان
- ارمنستان
- ویتنام
- جمهوری آذربایجان
- ترکمنستان
- هند
- ایتالیا
- پاکستان
- قزاقستان
- گرجستان
- اسپانیا
- کنیا

جهش صادرات تجهیزات صنعتی چین به روسیه در مقابل عقبماندگی و تضعیف صادرات ایران به این مقصد

عدم توجه جدی به پتانسیل بالای بازار روسیه
در حوزه تجهیزات صنعتی

انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران

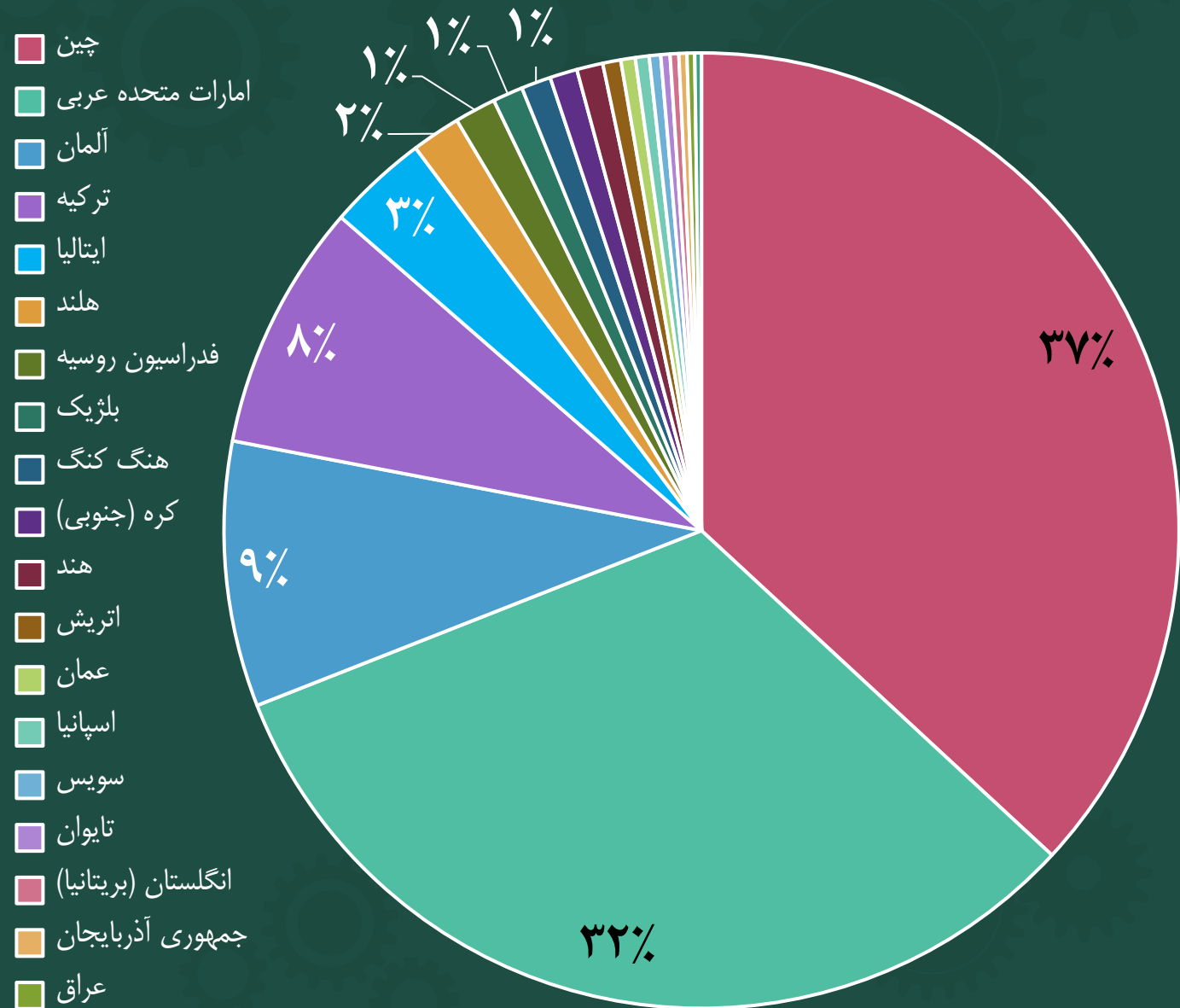
بیست مبدا عمده واردات اقلام فصل ۸۴ طی سال ۱۴۰۲ - سهم ارزشی از کل واردات / درصد

○ ۸۱ کشور مبادی واردات اقلام فصل ۸۴

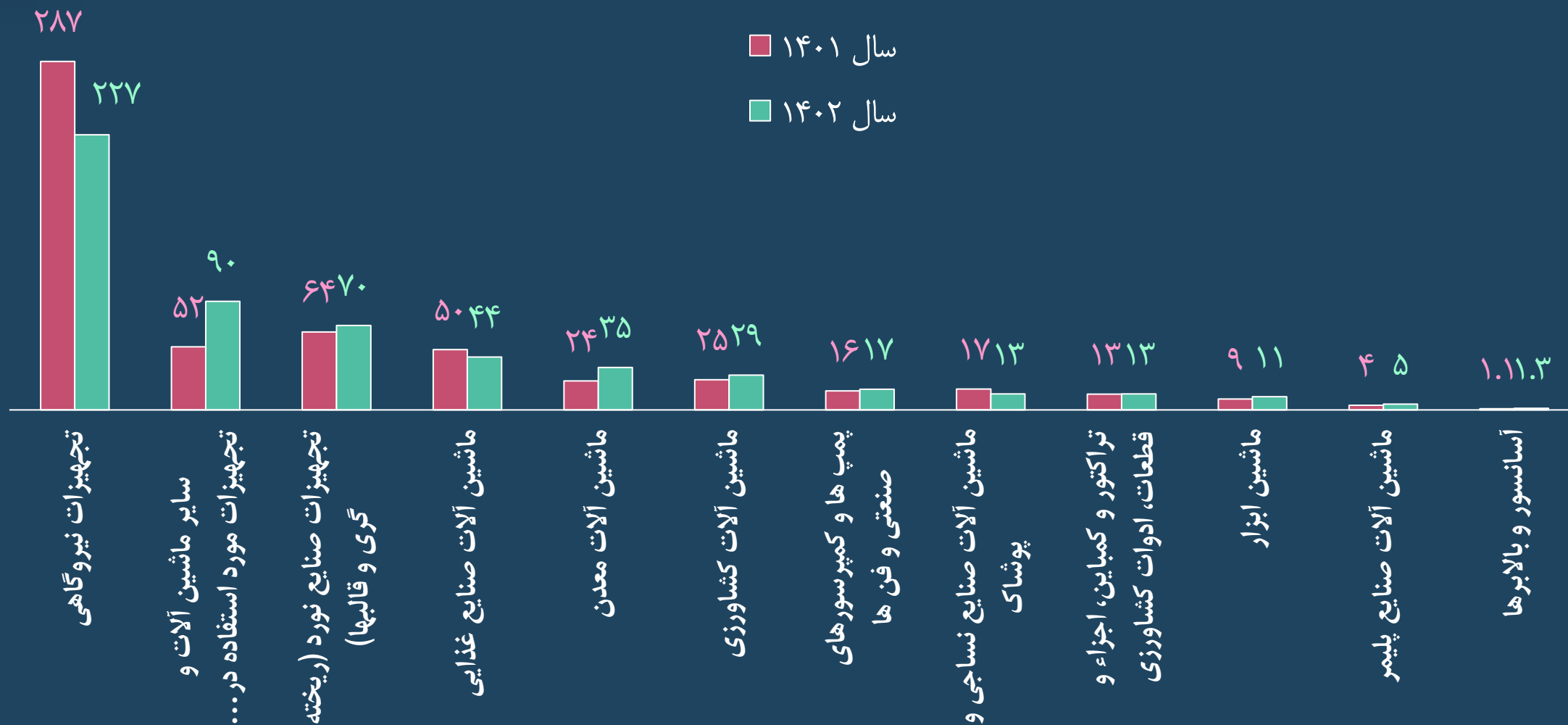
○ چین و امارات متحده عربی دو مبدا اصلی واردات اقلام فصل مورد بررسی مجموع سهم ۶۷ درصد از کل ارزش ۹.۷۹ میلیارد دلار واردات فصل ۸۴

○ ۱.۸ میلیارد دلار واردات از ۴۰ کشور اروپایی با سهم ۱۸ درصد از کل واردات این فصل

○ سهم ۸۹ درصدی پنج مبدا نخست شامل چین (۳۷ درصد)، امارات متحده عربی (۳۲ درصد)، آلمان (۸.۷ درصد)، ترکیه (۸.۲ درصد) و ایتالیا (۳.۳ درصد)

ترکیب صادرات ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی بر حسب گروه کالایی - میلیون دلار

- طی سال ۱۴۰۲ در مجموع ارزش صادرات اقلام ۱۲ گروه کالایی منتخب مورد بررسی، حدود ۵۵۴ میلیون دلار بوده که از لحاظ ارزشی با افت ۱.۴ درصدی نسبت به سال قبل همراه بوده است.

- گروه تجهیزات نیروگاهی با سهم نزدیک به ۴۱ درصد از ارزش کل صادرات تجهیزات صنعتی به همراه سایر انواع تجهیزات صنعتی مورد استفاده در خطوط تولید با سهم حدود ۱۶ درصد و همچنین تجهیزات صنایع نورد با سهم حدود ۱۳ درصد در مجموع نزدیک به ۷۰ درصد از کل ارزش صادرات تجهیزات صنعتی را به خود اختصاص داده‌اند.

- بیشترین افزایش ارزش صادرات طی سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال قبل متعلق به دو گروه سایر ماشین‌آلات مورد استفاده در خطوط تولید صنعتی و ماشین‌آلات معدنی و بیشترین کاهش ارزش صادرات نیز مربوط به افت صادرات تجهیزات نیروگاهی و ماشین‌آلات صنایع نساجی و پوشاک است.

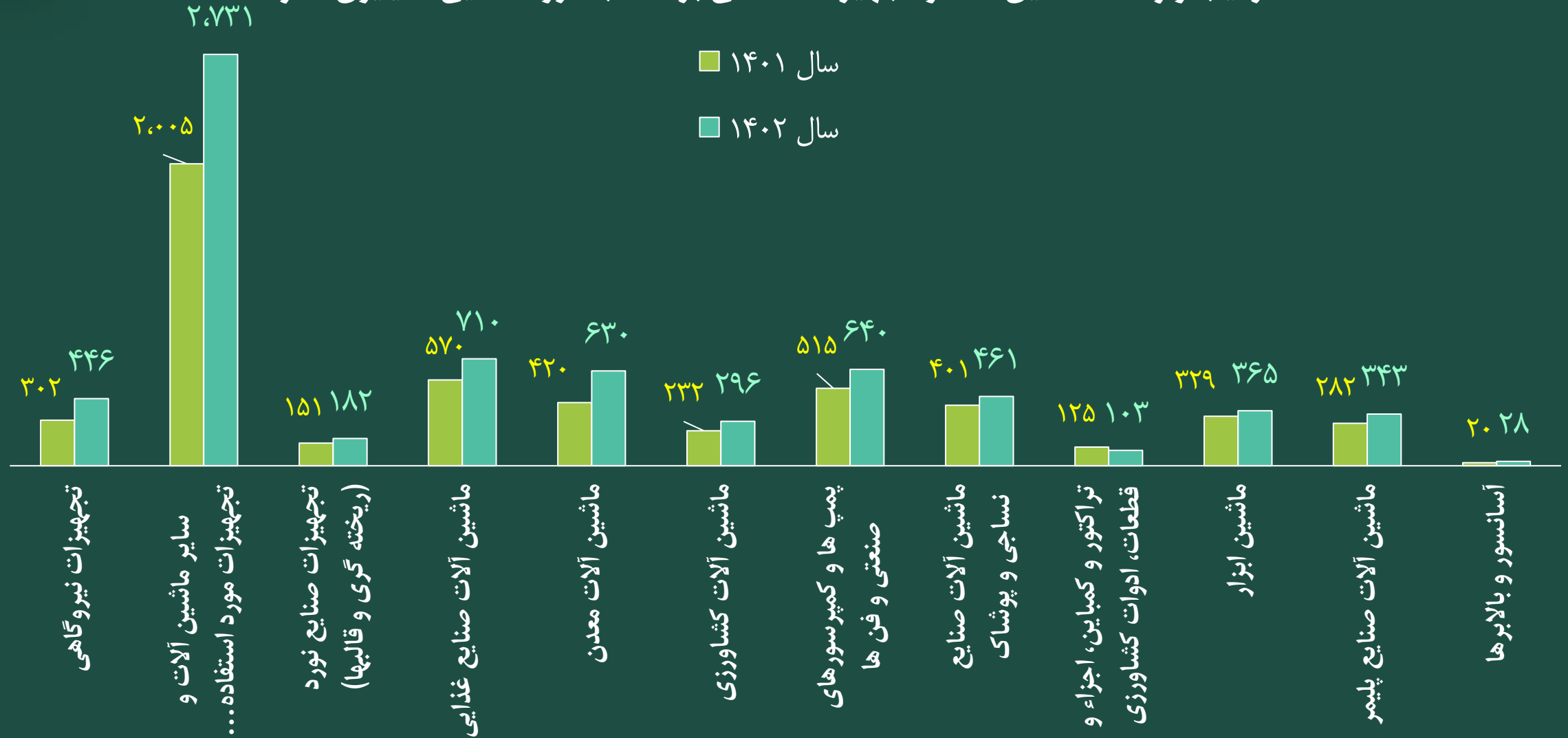
۱۲ گروه تجهیزات صنعتی

۱۵ ردیف تعرفه هشت رقمی صادراتی ماشین آلات و تجهیزات صنعتی فصل ۸۴ در سال ۱۴۰۲ - میلیون دلار

ترکیب واردات ماشین آلات و تجهیزات صنعتی بر حسب گروه کالایی - میلیون دلار

- کل ارزش واردات اقلام ۱۲ گروه کالایی منتخب مورد بررسی در سال ۱۴۰۲ حدود ۷ میلیارد دلار بوده که از لحاظ ارزشی با افزایش ۳۰ درصدی نسبت به سال قبل همراه بوده است.
- سایر انواع تجهیزات صنعتی مورد استفاده در خطوط تولید با سهم ۳۹ درصد به همراه گروه ماشین آلات صنایع غذایی با سهم ۱۰ درصد در مجموع حدود ۵۰ درصد از کل ارزش واردات تجهیزات صنعتی را به خود اختصاص داده‌اند.
- بیشترین افزایش ارزش واردات طی سال ۱۴۰۲ در مقایسه با مدت سال قبل متعلق به واردات ماشین آلات معدنی با حدود ۵۰ درصد رشد، تجهیزات نیروگاهی با ۴۸ درصد و گروه آسانسور و بالابرها با ۴۱ درصد افزایش هستند.
- تنها گروه تجهیزات و ماشین آلات که کاهش واردات در سال ۱۴۰۲ در مقایسه با سال ۱۴۰۱ را تجربه کرده است، گروه تراکتور، کمباین و اجزا و ادوات کشاورزی است.

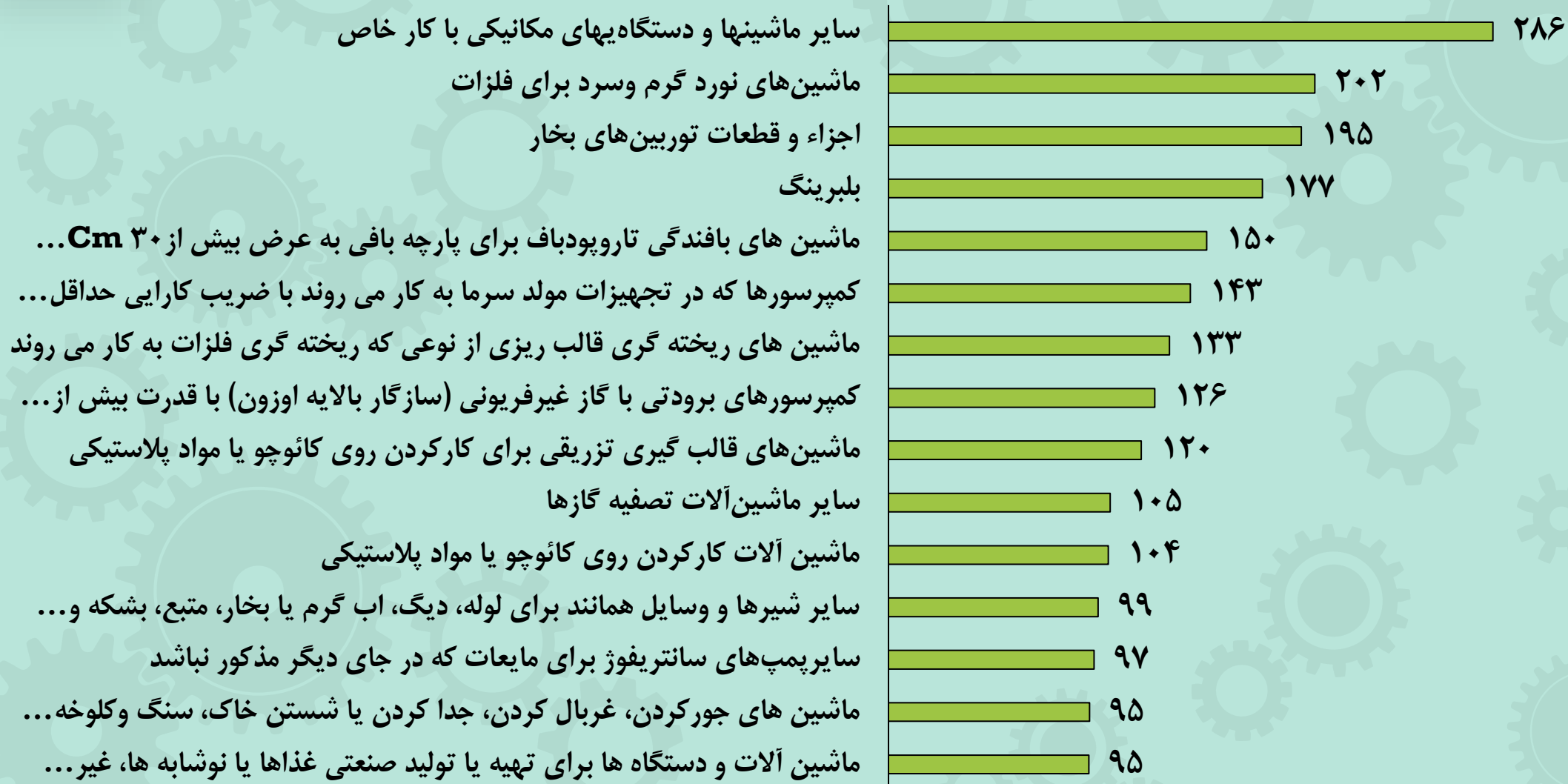
۱۲ گروه تجهیزات صنعتی

۱۵ ردیف تعرفه هشت رقمی وارداتی ماشین آلات و تجهیزات صنعتی فصل ۸۴ در سال ۱۴۰۲ - میلیون دلار

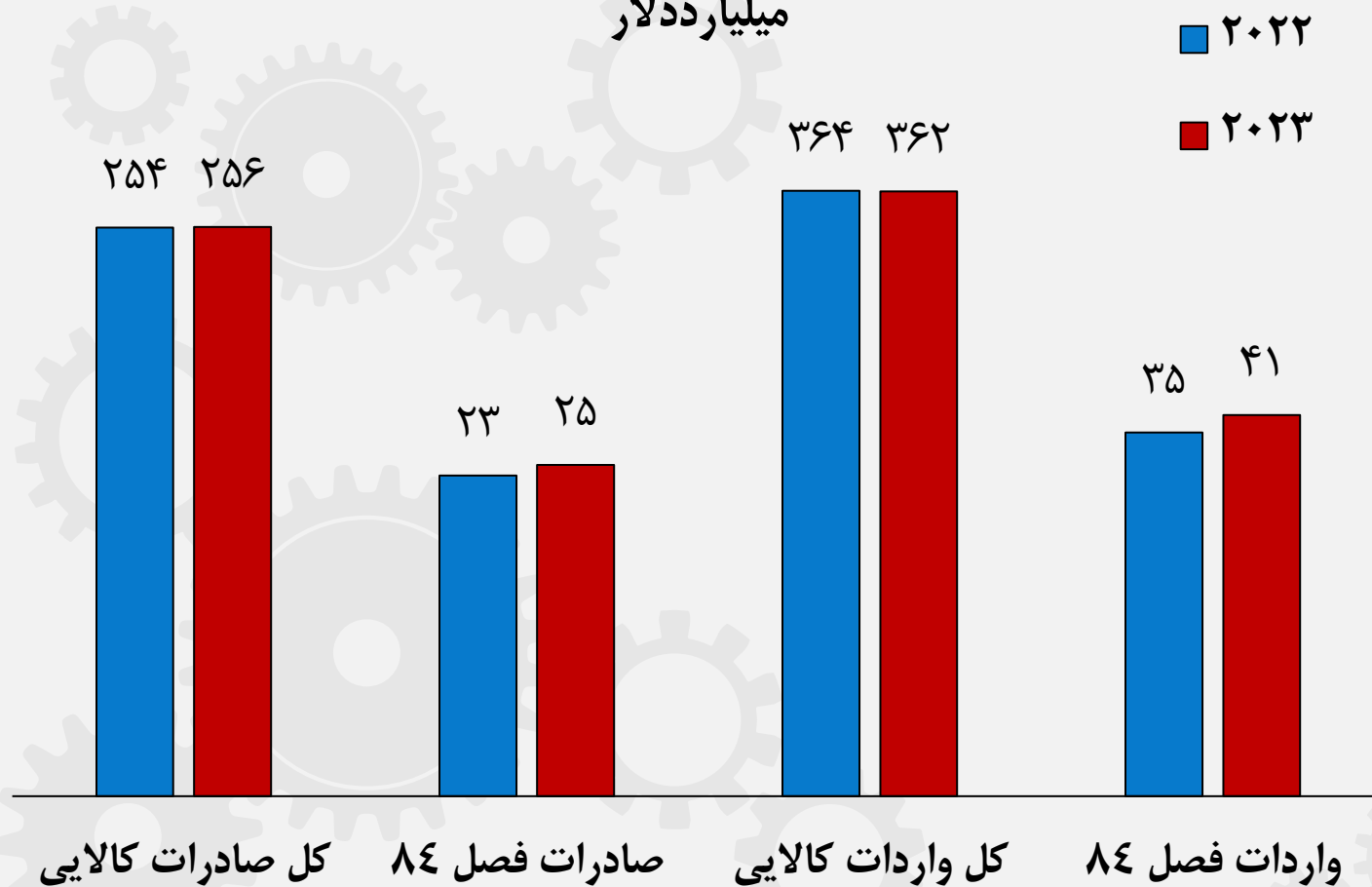

کل تجارت کالایی و اقلام فصل ۸۴ (تجهیزات صنعتی) ترکیه -

میلیارد دلار

• کل صادرات کالایی ترکیه در سال ۲۰۲۳ حدود ۲۵۶ میلیارد دلار اعلام شد که ۲۵.۲ میلیارد دلار از آن با سهم نزدیک به ۱۰ درصد متعلق به اقلام فصل ۸۴ (ماشین آلات و تجهیزات صنعتی) بوده است و نسبت به سال ۲۰۲۲ نیز ۱۱ درصد افزایش داشته است.

• کل واردات اقلام فصل ۸۴ ترکیه در سال ۲۰۲۳ به ۴۱ میلیارد دلار نزدیک شد که در مقایسه با سال ۲۰۲۲ حدود ۱۸ درصد نیز رشد کرد. سهم فصل ۸۴ از کل واردات کالایی ترکیه در سال ۲۰۲۳ حدود ۱۱ درصد است.

• صادرات و واردات فصل ۸۴ ترکیه در سال ۲۰۲۳ به ترتیب ۳۹ برابر و ۴ برابر صادرات و واردات فصل ۸۴ ایران در سال ۱۴۰۲ است.